

Pályázati hirdetés

Szarvas Város Önkormányzata (5540 Szarvas, Szabadság u. 25-27.) értékesíteni kívánja a szarvasi belterületi 873 hrsz. alatti ingatlan, mely természetben Szarvas, Újtelep u. 3. szám alatt található.

Az ingatlan értékesítése Szarvas Város Önkormányzatának az önkormányzat tulajdonáról és a vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól szóló, többször módosított 21/1992. (IX.07.) számú rendelete alapján nyilvános pályázat keretében történik. Az ingatlan alapadatai:

Címe: hrsz. területe
Szarvas, Újtelep u. 3. 873. 642 m²

Az értékesítésre kijelölt ingatlan ingatlanforgalmi szakértő által megállapított forgalmi értéke (irányára): 1.100.000,- Ft + ÁFA, azaz egymillió-egyszázezer 00/100 forint + ÁFA. A vonatkozó önkormányzati rendelet értelmében vételárkedvezmény és részletfizetési kedvezmény nem adható.

Az ingatlan megvásárlására vonatkozó pályázatot 2004. július 30. napjának 12.00 órájáig írásban, zárt borítékban kell benyújtani Szarvas Város Polgármesteréhez. A zárt borítékban „Pályázat a Szarvas, Szabadság u. 6-10. szám alatti ingatlan megvásárlására” feliratot kell feltüntetni. A pályázat érvényességéhez az ajánlatnak tartalmaznia kell a következőket:

- A pályázó neve, születési helye és ideje, anyja neve, lakcíme (jogi személy esetén elnevezése, székhelye, cégjegyzékszám vagy bírósági nyilvántartásba vételi száma)
- a pályázó által ajánlott vételár, amely nem lehet kevesebb az ingatlanforgalmi szakértő által megállapított forgalmi értéknél,
- a vételár megfizetésének a pályázó által ajánlott feltételeit
- a pályázó nyilatkozatát arról, hogy ajánlatát a felbontástól számított 60 napig fenntartja (ajánlati kötöttség).

Az ajánlatokat Szarvas Város Képviselő-testületének Gazdasági és Közbeszerzési Bizottsága bontja fel, és erről jegyzőkönyvet készít.

Az érvényes pályázók a pályázat felbontásától számított 8 napon belüli időpontra írásban összehívott ártárgyaláson vesznek részt. Az ártárgyaláson adott legmagasabb ajánlatot tévő pályázó válik jogosulttá az adásvételi szerződés megkötésére. (Egy érvényes pályázat esetén ártárgyalásra értelemszerűen nem kerül sor.)

Az ingatlan előzetes egyeztetés alapján megtekinthető. További részletes tájékoztatást Szarvas Város Polgármesteri Hivatala Pénzügyi és Gazdasági Osztálya nyújt (telefonszám: 66/311-122/190 mellék).

Szép volt civilek

A civil szervezetek rég nem látott összefogásának lehetünk tanúi az elmúlt hétvégén. A Körös Napok és Szarvas Város Napjának rendezvénysorozata nem csak a város, hanem a környező települések, sőt távoli vidékek ide látogató polgárai számára is élményt adó színvonalas program volt. Szarvas város Baráti Körének, a Szarvasért Alapítvány és személy szerint Takács Miklós a Baráti Kör Budapesti elnökének köszönhetően sok-sok szarvasi civil szervezet összefogása révén nagyszerű élményekkel gazdagodhatunk. Színházterületi jelentőségű esemény volt, hogy a Körösön felállított víziszánpad adott otthont három remek esti színházi produkciónak, s hogy újra felfedezhették a szarvasiak az Anna Ligetet, megcsodálhatták a Körös-Maros Nemzeti Park gyönyörű értékeit. A mai elenyészett világban a megélhetésért folyó küzdelemben jó volt látni, hogy civilszer-

vezeteinkben dolgozó aktívisták sokasága, dolgozott önzetlenül a rendezvények sikéréért. Jó volt a hétvégén szarvasinak lenni, együtt ünnepelni, szórakozni, kikapcsolódni.

A Város Képviselő-testületnek Művelődési és Oktatási Bizottsága nevében köszönöm a szervezők a rendezők a támogatók, és minden közreműködő munkáját.

Gratulálók a sikeres programokhoz és kívánom, hogy jövő évi elképzeléseik még több támogatóra találva teremtdőjen hagyomány, mint a víziszánpad tartalmas programjaihoz, mint a Körös-Napok további színes rendezvényeihez. Legyen a rendezvénysorozat a város lakosságát összetartozásának szimbóluma, a civilszervezetek összefogásának hagyományteremtő példája.

Földesi Zoltán,
országgyűlési képviselő,
Művelődési Oktatási
Bizottság elnöke

Dr. Molitorisz Pál

Kis szarvasi színház történet I.

A XVII. században az újratelepített Szarvas jobbágykőzség volt. A szűk értelmiségi réteget a papok, tanítók, jegyzők alkották, nem volt jelentős számú az iparos társadalom sem; polgárságról tehát e korszakban alig beszélhetünk. A lakosság számának növekedésével a műveltség, a kultúra színvonala fokozatosan emelkedett. A gyorsan növekvő lélekszámú település több tanult embert kívánt. Kedvező hatása volt a tankötelezettség szigorú betartásának, az írástudatlanságának visszaszorításának is.

A műveltség terén igazi lendületet a mezőberényi evangélikus gimnázium 1834. évben történő Szarvasra telepitése jelentette, de fontos szerepet játszott az is, hogy Réthy Lipót 1847-ben Szarvason nyomdát alapított, mely Békés megye első nyomdája volt.

A művelődés célját szolgálták a XIX. század közepétől a gomba módra szaporodó egyetemek. Pl. a Szarvasi Kaszinó (1845), a Szarvasi Olvasóegylet (1850), majd az Iparosok Népköre, illetve az Iparos Ifjak Önképző Köre, a Gazdák Polgári Köre, a helyi Tanítóegylet (1893), a Fészek Asztal Társaság (1905), melynek diszelnöke Benka Gyula volt, az 1906-ban alakult Szarvasi Leányegylet, vagy az 1908-ban létrejött Szabad Lyceum, melynek kezdeményezője, vezetője Krecsmarik Endre tanítóképzői tanár volt.

Zsilinszky Mihály gimnáziumi tanár az újratelepített Szarvas másfél évszázados évfordulójára írt monográfiájában 1872-ben megemlíti, hogy „...virágzásnak örvend Szarvason a hangászat. Túlzás nélkül mondhatni, hogy az alföldi városok között alig van egy is, mely e tekintetben versenyezhetne Szarvással.” Megemlíti többek közt a zene művelése terén kiemelkedő Chován családot, mely 1816 óta ad tehetségeket a városnak. „A zongora annyira elterjedt, hogy alig van műveltebb ház, melyben zongorát ne lehetne találni. A zene iránti hajlamot előmozdítja az 1860 óta fennálló zenede (zeneiskola), másrészt a dalárda.”

A dalművészet fejlesztésére 1862-ben Benka Gyula kezdeményezésére és elnöksége mellett alakult meg a Szarvasi Férfi Dalkar, mely gyakran fellépett ünnepségeket, estélyeket, társas összejöveteleket.

A műveltség, a kultúra emelkedése terén jelentős állomás volt Szarvas első hetilapjának megjelenése. A Szarvasi Újság című hetilap 1877. január 1-jén indult, s ezt követően a településen 1948-ig mindig volt hetilapja, néha kettő, három is. A nyomtatott betű nemcsak a hírnagyok terjedését, a lakosság tájékoztatását, hanem a kultúra emelkedését is elősegítette. A helyi sajtóban gyakran jelentek meg művészeti tárgyú cikkek. Részben a helyi sajtó hasábjain folyt a hírvetés, a közönségszervezés, s a színelőadások szervezése során, s az előadásokat követően pedig a sajtó részletes értékeléseket, elemzéseket közölt.

Megállapíthatjuk, hogy a XIX. század második felében – már az önkényuralom korában, de különösen a kiegyezést követően – településünkön is lezajlottak azok a kedvező folyamatok, melyek megteremtették a művelődési színvonal feltételeit, s létrehozták a lakosság széles körében a színházlátogatás közönségét.

A szarvasi művelődési színvonalat 1845-ben tartották. Konkretább adataink az önkényuralom korszakából származnak. A művelődési, s egyben szórakozni vágyó szarvasi közönség még a kiegyezés előtt – önszerveződés eredményeként – művelődési színtársulatot hozott létre. „A 1860-as években rendszeres művelődési színtársulat alakult Szarvason.” – írja dr. Nádor Jenő gimnáziumi tanár 1922-ben. „...a közönség tömegesen töltötte az előadásokra. A tiszta jövedelem jöteknél célokra szolgált. Az előadások rendezője: Pokomándy Sándor” volt. A társulat 1864-től 1866-ig állott fenn, s számos előadást tartott. Nádor felsorolja a művelődési társulat színesztársulatát is. A családneveket elemezve megállapíthatjuk, hogy a társulatban szinte kizárólag a város értelmiségi, polgári családjai képviselték magukat.¹

A XIX. és a XX. század fordulójára körüli évekből csak a helyi sajtóból származó töredékes adataink vannak. 1901-ben arról értesülhetünk, hogy „mind több előkelő től gazdái és mesterember lehet látni a színházlátogató közönség között... ez az iparos ifjak gyakori művelődési előadásainak tulajdonítható”.² A gimnázium önképző köre Plautus Caprivit c. vigjátékának (1899), az Iparos Ifjak Önképző Köre egy népszínművének (1899), illetve Csiky Gergely Vasember c. (1901) drámájának és Müküny c. vigjátékának (1902) előadásáról van tudomásunk. Az utóbbi darabot a Helyi Tanító Egylet vitte színre. Szarvason a művelődési előadások újrakezdése, fénykora a két háború közötti időszakra, a húszas évek második felére és a harmincas évekre esett. Hasonló jelenség figyelhető meg ebben az időszakban országosan, sőt még az utódállamok magyarlakta területein is. Ekkor már szinte minden társadalmi réteg képviseltette magát, mind

A művészet hivatása, hogy pótolja az életet, melyet nélkülözünk. (Wagner)

a résztvevők, mind a közönség sorában. Jellemző e korszakra, hogy csupán Szarvason két, a művelődési színvonalról szóló kézikönyvet is kiadtak.³ A művelődési előadások divatja közvetlen előzményének tekinthetjük az iskolai ünnepségek, a különböző városi, egyesületi rendezvények műsorait, melyeken a zene- és énekszámokon, szavalatokon túl olykor rövid jeleneteket is előadtak.

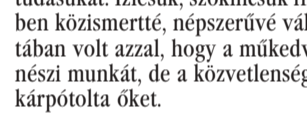
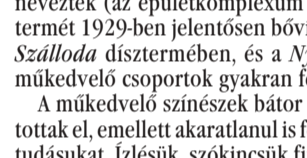
Főleg az ifjúsági önképző körök jártak élen abban, hogy egy-egy színdarab betanulásával, bemutatásával maguknak nemes szórakozást, közönségüknek pedig lelki felüdülést nyújtsanak. Előadásukat általában nagyobb ünnepnapok alkalmával rendezték, rendszerint táncmulatsággal egybekötve. Az előadások többnyire népes közönség előtt zajlottak. Nagy vonzerőt gyakorolt az is, hogy a hozzátartozók, rokonok, ismerős leányok és fiúk szerepeltek a világot jelentő deszkákon.

Az előadásokat szervező egyesületek többnyire a következők voltak: a Szarvasi Iparos Ifjak Önképző Köre, a Kereskedőalkalmazottak Egyesülete, a Gazdajfúság Önképző Köre (1929-től), az Iparosasszonyok és Leányok Egyesülete, a Levente Egyesület, a Hadirokkantak Szövetsége, a Frontharcos Szövetség, a Katolikus Legényegylet, a Polgári Kör, a Nyugdíjasok Egyesülete, stb. A működőképes, öntevékeny egyesületek nagy számából a civil társadalom jelentős szerveztségére következtethetünk.

Az előadásokat a Szent István Otthonban (Kossuth u. 18.), a Luther Árvaházban (Fő Téri Általános Iskola), a Gazdák és Iparosok Szövetsége (GSZ) színházának nagytermében, melyet Vigadónak is neveztek (az épületkomplexum a Szabadság u. 15. szám alatt állt, a termet 1929-ben jelentősen bővítették), az Ipartestületben, az Árdal Szállóda dísztermében, és a Nyári Színházban tartották. Szarvasi művelődési csoportok gyakran felleptek a környező településeken is.

A művelődési színesztársulat bátor fellépést és biztos megjelenést sajtótartottak el, emellett akaratlanul is fejlesztették az irodalmi magyar nyelvtudásukat. Ízlésük, szókincsük finomodott, látókörük szélesedett, egyben közművelődési, népszervező váltak. A hálás közönség többnyire tisztában volt azzal, hogy a művelődésközlő nem várhat teljes értékű színesztársulat munkát, de a közvetlenség bája, a szorgalom igrékezte bőven kárpótolta őket.

A tanulmány megjelent a Körös-napok rendezvénysorozat (2004. július 23-25) színelőadásainak műsorfüzetében. (folytatjuk)

Művelődési előadások plakátjai 1926-ból és 1930-ból

1 Gál Zsuzsanna: Fejzetek a Békés megyei színjátszás történetéből, Békéscsaba, 2002. 44. p.

2 Pokomándy Sándorról (1821-1884) alig vannak adataink, a sírja az Ótemető katolikus parcellájában van.

3 Dr. Neumann Jenő: Szarvas nagyközség története, Szarvas, 1922. 207. p.

4 Szarvasi Újság, 1901. március 17.

5 Mit adjunk elő? Jelenetek, párbeszéd, monológok, szavalatok, ifjúsági egyesületek számára, kiadja: Erős Sándor, Szarvas, 1954.; Orosz Iván: Művelődési előadások vidéken, Szarvas, 1936.

S ezúttal az Anna-ligetben volt nagyszerű, ahogyan a közismert slágerben is megénekelték hajdanán. Az Anna-ligetben ugyanis a Körös-Maros Nemzeti Park várta tárt kapukkal a látogatókat a Körös Napok rendezvénysorozat második napján, a múlt héten szombaton.

A napot Tirják László, a KMNPI igazgatója nyitotta meg, bemutatva röviden a nemzeti parkot, s annak anna-ligeti igazgatóságát. Kérte, hogy érezzék jól magukat a látogatók, s a kéttucatnyi civil szervezet nyújtotta programok és bemutatók mellett tekintsek meg a Körös-völgyi Látogatóközpontot, s a nemzeti park tanösvényét is. A vendégeknek ezt követően – az önkormányzat nevében is – Földesi Zoltán, az oktatási bizottság elnöke kívánt nagyon jó szórakozást, elismerően nyilatkozva a szarvasi civil szervezetek kezdeményezésére létrejött Körös Napok rendezvénysorozatról.